

‘Gecijferdheid is een expertiseveld om trots op te zijn’

Bij alles wat onze Coöperatie doet, houden wij de hoogste kwaliteit voor ogen. Om meer licht te werpen op dit kwikzilverachtige begrip, brengen we een drieluik over kwaliteit. Vorige keer belichtten we de samenwerking met de scholen vanuit het perspectief van de Coöperatie. In deze nieuwsbrief schakelen we over op het perspectief van een van de aangesloten scholen, verwoord door Ron van Bergen, adviseur basisvaardigheden bij ROC Nijmegen. ‘De roc’s hebben een belangrijke rol in het borgen van de kwaliteit van de rekenexamens.’

10 april 2025

Ron is nauw betrokken bij het rekenonderwijs en de rekenexamens en maakte de omslag mee van rekenen als ‘restvak’ tot gecijferdheid waarvan het belang buiten kijf staat. ‘Na de levering van mooie examens door de Coöperatie, is het aan de scholen om de vervolgstap te nemen. Het gaat vooral om het bewustzijn ontwikkelen van wat mogelijk is en het krachtig inzetten van die mogelijkheden, zoals nulmetingen, proefexamens, deeleexamens en het decentraal organiseren van de examens.’ Binnen ROC Nijmegen zijn in de afgelopen jaren een aantal keuzes gemaakt waardoor de kwaliteit van examinering geborgd is en het rekenonderwijs aansluit op de examens.

Menselijke beoordelaars

De gelijkwaardigheid van de examens en de objectieve beoordeling die bij de Coöperatie hoog in het vaandel staan, is ook op ROC Nijmegen doorslaggevend voor de kwaliteit van de examens. ‘De rekenexamens zijn hét voorbeeld van mbo-examens met menselijke beoordelaars waarbij de gelijkwaardigheid niet ter discussie staat. Objectieve beoordeling is een win-winsituatie: als instelling profiteren wij van de betrouwbaarheid en validiteit van de examens en beoordelaars profiteren van de inzichten die ze opdoen, die zij vervolgens weer kunnen delen. Prachtig voorbeeld van de manier waarop roc’s elkaar kunnen versterken met hun inzet en kracht.’

Decentrale afdeling

ROC Nijmegen startte drie jaar geleden met centrale afdeling van de rekenexamens, met het doel om gaandeweg toe te werken naar decentrale afdeling. Inmiddels organiseren drie van de vijf locaties van het roc de rekenexamens zelf, waarbij het examenbureau alleen een ondersteunende rol vervult. Teams op de scholen zorgen voor surveillanten, examenruimte en hulpmiddelen als rekenkaarten en woordenboeken. ‘Door dit allemaal zelf te organiseren, stijgt de kwaliteit van het bewustzijn van de teams. Ze krijgen inzicht in wat studenten nodig hebben om het examen met succes af te leggen.’

>>

Eigen inzicht

De decentrale aanpak gaat ook op voor het rekenonderwijs. Op ROC Nijmegen hebben de teams een grote mate van vrijheid om dit naar eigen inzicht in te vullen. Zij kiezen zelf de omvang van het curriculum, de lesmethode en de mate van vakintegratie. 'Dit hangt samen met de verschillende doelgroepen. De onderwijsbehoefte van studenten Techniek kunnen heel anders zijn dan die van Zorg en welzijn. Iedereen hetzelfde bieden zou tot frustratie leiden.' Om docenten te helpen met hun keuzes, ontwierp Ron een kader waarmee zij afgewogen tot hun keuze kunnen komen en zich bewust worden van de mogelijkheden. 'We schrijven niets voor, maar stimuleren de inzet van bijvoorbeeld proefexamens en de nulmeting.'

Sterke Basis

Met Sterke Basis, een aanpak waarin de basisvaardigheden Nederlands, Engels, burgerschap en rekenen zijn georganiseerd, monitort en borgt Ron niet alleen de kwaliteit van de examenresultaten, maar ook de kwaliteit van de vakgroep en de kwaliteit van het onderwijs. 'Dat laatste is lastig te meten, maar een indicator is de inzet in de les van de hulpmiddelen die de studenten bij het examen mogen gebruiken. Het is belangrijk dat studenten niet voor verrassingen komen te staan tijdens het examen. Het mooie van het nieuwe rekenen en de examens is ook dat studenten de achtergrond snappen van wat ze doen en het belang inzien van gecijferdheid in hun dagelijks leven.'

Dashboard

De landelijke gelijkwaardigheid en vergelijkbaarheid van de examens lenen zich goed voor analyses. ROC Nijmegen heeft een dashboard ingericht waarin de resultaten van de eigen studenten afgezet worden tegen de landelijke gemiddelden. 'Hiermee kunnen we gericht bijsturen, wat past bij de omslag van 'restvak' naar verplicht examenvak. Docenten houden zich nu veel meer bezig met de inhoudelijke groei van studenten, in plaats van het hokje 'voldaan aan verplichting' af te vinken.' Dit alles heeft geleid tot opwaardering van het vak. 'Vroeger zeiden mbo-rekendocenten op een feestje niet snel dat ze rekenen gaven, eerder iets als 'economie met rekenen'. Maar gecijferdheid wordt gezien als expertiseveld en ze kunnen nu met trots zeggen 'ik ben docent gecijferdheid in het mbo.'